

www. **ROVDYR** .org

FOLKEAKSJONEN NY ROVDYRPOLITIKK NR 3/4 - DESEMBER 2008

Raskt ekspedert!

FOLKEAKSJONEN OG STATSBUDDSJETTET • BREV OM NØDVERGE TIL STORTING OG REGJERING
ROVDYRGJERDER SKAPER NYE KONFLIKTER • JERVEN FJERNER KADAVER PÅ 1-2-3

www.rovdyr.org

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk

Postboks 40, 7701 Steinkjer

Telefon: 975 95 119

Telefaks: 74 12 65 01

E-post: aksjonen@rovdyr.org

Bankkonto: 4464.09.33434

Annonser

sendes til Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk (se adresse over).

Annonser leveres som høyoppløselig PDF-fil. Bilder i annonsen må være CMYK og i 300 dpi. Fonter skal være «embedded». Alle farger i PDF-fila må være CMYK.

Stoff til ROVDYR

For å gjøre produksjonen av ROVDYR mest mulig effektiv ber vi om at stoff sendes på fil (helst worddokument) og gjerne på mail. Digitale bilder bør ha min. oppløsning 2,1 Mb pixel - 1650x1200 JPEG fine/normal.

Stoffet sendes til Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk Postboks 40, 7701 Steinkjer aksjonen@rovdyr.org

Redaktører:

Åsmund Ystad

Nils Solberg

Andre bidragsytere:

Aksel G. Skjervheim

Arne Otto Sandmo

Andreas Skartveit

Foto forside:

Arne Otto Sandmo

Utgivelser 2009

Nr. 1 – februar manusfrist 13. jan.

Nr. 2 – mai manusfrist 8. april

Nr. 3 – september manusfrist 12. aug.

Nr. 4 – desember manusfrist 11. nov.

Grafisk produksjon

TRYKKSAKERIET AS, 3570 Ål

www.trykksakeriet.no

fra lederen

Med hvilken rett har du til å bestemme over meg?

Norge er et demokratisk land har vi lært på skolen de fleste av oss, uten at vi sikkert har tenkt så mye over det. Det skal være trygt og godt å leve i et demokratisk land og åpenbar urettferdighet skal bekjempes. Felles kulturarv og historie er det også viktig å hegne om i et demokrati.

Men her begynner det å skurre for meg. Lever jeg i et demokrati? Rundt meg ser jeg stadig overgrep mot vår kultur, også jakt og fangstkulturen vi alle er en del av enten vi vil eller ikke. Denne kulturen har formet oss som folk, og har bidratt til vårt bosettingsmønster og levestil til svært stor grad.

Det er en grunn til at jakt og fangst har meget stor aksept hos Ola og Kari, samme hvor de bor. Grunnen er at det ikke er så lenge siden vi trengte jakten og fangsten for å få mat på bordet. Noen av oss liker faktisk enda å få kjøtt fra skog og fjell på tallerkenen, enten vi sitter på Bagatell med en dyr Burgunder til eller legger en svidd elgstek på tallerkenen hjemme.

For å få naturens beste kjøtt på bordet må dyr skytes med kuler og krutt! De fleste av oss synes dette er greit, enten vi dreper det dyret selv eller at andre gjør det. Noen liker til og med å jakte og er villige til å betale for det. Hvem som gjør det spiller ikke så stor rolle, en nydelig middag som kommer fra naturen blir normalt satt pris på uansett i de fleste lag av befolkningen.

Våre forfedre hadde den samme oppfatningen og jegeren hadde høy anseelse

i samfunnet. Denne anseelsen ble ikke svekket om han eller hun hadde en ulv eller 5 på samvittigheten, snarere tvert om. Jakten på rovvilt og matvilt var to sider av samme sak. Skuddpremier, heder og ære kom ofte den stolte skytter til del, enten det var en rev eller et annet varmblodig vesen med hjørnetenner eller krokete nebb. Ingen ble kritisert for å gå med ulveskinnsfrakk eller ha en pelskrage på anorakken.

Denne kulturen er de fleste av oss en del av og garantert et resultat av, og det bør vi være stolte av!

Når WWF, Dyrevernorganisasjoner, Miljøvernforbundet og de andre i hylekoret prøver å innbille våre barn, politikere og media at denne vår felles kultur er feil og miljøfiendtlig, må vi være på vakt!

Disse utviser en kulturell fattigdom og totalt mangel på historisk forankring. Hvorfor prøver de da å overbevise seg selv og andre om at ulv, bjørn etc. er truede arter? Arter som finnes i tusenvis i sine utbredelsesområder. Jo, de ønsker makt og posisjoner, ingenting annet!

Når noen få ulv eller en brysom bjørn eller to raserer hverdagen til folk er det fundamentalt feil. Det er dessuten feil at menneskene bor der ikke skal bestemme hvordan deres hverdag skal være, det har de greid noen tusen år allerede, men det var før demokratiet ble oppfunnet!

Nils Solberg

Folkeaksjonen og statsbudsjettet – for tredje gang

Storingsrepresentant Per Olaf Lundteigen (SP) er oppgitt over at Regjeringen overser gjentatte vedtak i Stortinget

FOTO: SENTERPARTIET

For tredje år på rad vedtar Stortinget at Regjeringen gir 1 million kroner til Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk. Flere partier kritiserer nå miljøverndepartementets forskjellsbehandling.

ÅSMUND YSTAD

I framlegget til statsbudsjett for 2009 hadde Regjeringen nok en gang kastet ut Folkeaksjonen, som de to tidligere årene fikk 1 million kroner i støtte etter vedtak i Stortingets finanskomite. Men pengene har gått over Landbruk og matdepartementets (LMD) budsjett fordi Miljøverndepartementet (MD) har nektet å ta i pengene.

Slik blir det også i 2009. Finanskomiteens påplussing havner på LMDs budsjett. Men nå reagerer flere partier på Stortinget på Regjeringens motstand mot å plassere Folkeaksjonen på miljøbudsjettet.

Vil ha pengene for seg selv

Stortingets bevilgning til Folkeaksjonen får naturvernerne til å se rødt. Selv får de 40 millioner kroner på deling fra MD til drift av sine organisasjoner. Men til avisa VG står lederne i kø med kritikk av at Stortingets gir penger til en organisasjon naturvernerne ikke liker.

Generalsekretær Rasmus Hansson i WWF mener at Folkeaksjonen er en ren kamporganisasjon for sauebønder, blottet for miljøvernspespektiver.

Skam

Også leder Kurt Oddekalv i Norges miljøvern-

Gjentatte vedtak

Storingsrepresentant Per Olaf Lundteigen (SP) har vært sentral i finanskomiteens arbeid med dette i alle tre årene. Han er opprørt over at hans egen Regjering nok en gang strøk støtten til Folkeaksjonen, selv om stortingsflertallet gjentatte ganger har bestemt at den skal opprettholdes.

Lundteigen er betenkt over MDs holdning. Departementet gir 40 millioner kroner til politisk korrekte organisasjoner. Dette er et demokratisk problem sier han – målet må være mangfold og ikke ensidighet i organisasjonene som arbeider med miljøspørsmål.

Folkeaksjonen er viktig

Lundteigen mener Folkeaksjonen er viktig, og at organisasjonen representerer miljøinteresser i utmarksbruk og lokalsamfunn med faglig tyngde. Det er usaklig å omtale dem som ulvemotstandere. Den ensidige kulturen i MD opprettholder den sterkt konflikten mellom urbane og lokale interesser.

Energi og miljøkomiteen

De rødgrønne partiene i Stortingets energi og miljøkomitee sier nei til Folkeaksjonen på miljøbudsjettet. De stemmer også ned opposisjonens forslag om grundig gjennomgang av MDs kriterier for fordeling av 40 millioner kroner i organisasjonsstøtte.

forbund mener at Folkeaksjonen kun er opptatt av sau og vil utrydde alle rovdyr i Norge. Oddekalv mener at det er en skam at de har klart å kuppe Stortinget.

Pressetalsmann Birger Westergren i Foreningen våre rovdyr mener Folkeaksjonen har hatt dyktige lobbyister i sving som klarer å tvinge Regjeringen til å gi penger mot sin vilje. Naturvernforbundets leder Lars Haltbrekken synes det er søkt å hevde at de arbeider med miljøvern når Folkeaksjonen vil utrydde ulven.

Kilde: VG

Men I komiteens budsjettinnstilling har flere av opposisjonspartiene konkrete forslag om at støtten til Folkeaksjonen skal på MDS budsjett.

Foreslår 1,5 millioner

Fremskrittspartiet viser til finanskomiteens forslag om å bevilge 1 mill. kroner til Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk over LMDs budsjett. Men FRP mener beløpet er for lite, sett i forhold til organisasjonens medlemsmasse, det arbeidet de gjør og den kompetansen de har, og foreslår 1,5 millioner kroner til Folkeaksjonen, over MDs budsjett.

Venstre og KRF støtter Folkeaksjonen

Representantene for Venstre og KRF i energi og miljøkomiteen støtter også Stortingets bevilgning til Folkeaksjonen, men mener den hører hjemme på MDs budsjett. Venstre og KRF har liten sans for at taktiske og partipolitiske hensyn skal plassere bevilgninger i departementer hvor de ikke hører hjemme.

Politisk enfold truer biologisk mangfold

Vi i Folkeaksjonen er glade for bevilgningen. Så får vi heller godta i enda et år at ledelsen i miljøverndepartementet mener at det er viktigere å verne husfreden i miljøvernfamilien enn å innse at forvaltning av biologisk mangfold krever politisk mangfold.

Rasmus Hansson i WWF mener Folkeaksjonen er blottet for miljøvernspespektiver

FOTO: SCANPIX

En rasende Kurt Oddekalv

FOTO: SCANPIX

Brev om nødverge til Stortinget og Regjeringen

20.11.2008

Til alle Stortingsrepresentanter
alle Statsråder

ENDRINGER I VILTLOVEN OG ROVVILTFORSKRIFTEN. NØDVERGE.

Miljøverndepartementet har sendt ut til høring forslag til nødvergebestemmelser.

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk har sendt inn sine kommentarer, men finner det også riktig å henvende seg direkte til alle stortingsrepresentanter og statsråder. Dette fordi departementets forslag bryter med tradisjonell tenkning om nødverge i Norge, og hva særlig angår forholdet til hund bygger på synsing, ikke vitenskapelig dokumentasjon.

Begrepet nødverge.

Det strafferettslige begrep nødverge er definert i straffelovens § 48, 2. ledd hvor det står:

Det er Nødverge, naar en ellers strafbar Handling foretages til Afværgelse af eller Forsvar mot et rettsstridig Angrep, saafremt Handlingen ikke overskrider, hva der fremstillede sig som fornødent hertil, og det i Betragtning av Angreps Farlighet, Angriperens Skyld eller det angrepne Rettsgode ei heller maa aktes ubetinget utilbørlig at tilføie et saa stort Onde som ved Handlingen tilsiktet.

I allefall i utgangspunktet fanger bestemmelsen også opp angrep på husdyr.

Blir husdyr angrepet av rovdyr er det alt overveiende resultat at husdyrene blir drept eller påført så stor skade at avlaving må til. Et konkret eksempel er sist sommer i Rendalen hvor en ulv skambet/skadet 23 sauer før ulven ble lovlig avlivet. Alle sauene måtte senere avlives, og hadde selvfølgelig fra angrepet til avlavingen store lidelser. Virkeligheten er at kommer først rovdyrangrepet mot husdyr, er eneste reelle nødverge avlaving ved skyting.

Strafferettens nødvergebegrep medfører at fanges en handling opp av straffelovens § 48, 2. ledd er den straffri.

Dette har mange hundre års lang årelang tradisjon i Norge, og vi vil hevde at dette er i overensstemmelse med gjeldende rettsoppfatning blant et stort flertall i befolkningen. Gjennom rettspraksis er det også noenlunde lett håndterbart.

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk
Tlf. 975 95 119

postboks 40, 7701 STEINKJER
e-post:aksjonen@rovdyr.org

internett: www.rovdyr.org

De nye forslag.

Hvis husdyr angripes av bjørn har Miljøverndepartementet foreslått en meget stor utvidelse av det tradisjonelle nødvergebegrep ved at det gjøres avhengig av bestandsmål, enten på nasjonalt plan, eller for nærmere angitte regioner. Bestandsmålet skal m.a.o. kunne være fra år til år, eller fra region til region i Norge.

Hva angår uttrykket "bestandsmål" har, så vidt vi kjenner til, forvaltningen pr. dags dato ingen skikkelig holdbar vitenskapelig metode for å måle bjørnebestanden i et område som vi har kunnet bringe på det rene holder man seg til det absolutte minimum som ikke benektes, alle andre observasjoner blir konsekvent nektet medtatt i bestandsmålet. Et eksempel er fra Lierne i Nord-Trøndelag. I 2006 ble det tatt bilder av binne med ung bjørn. Forvaltningen nektet å ta denne ynglingen inn i bestandsmålet fordi ungene kunne være fra 2005. Da det ble foreslått å ta observasjonen inn for 2005 ble dette nektet fordi den ville være fra 2006. Konsekvensen er at denne ynglingen ikke foreligger noe sted.

Ovenstående viser at en "nødvergebestemmelse" som har forvaltningens bestandsmål som sentralt parameter blir helt umulig å håndtere; i alle fall ut fra den registreringspraksis forvaltningen pr. i dag bruker.

Ut fra grunnleggende rettssikkerhetsgarantier i et demokratisk samfunn blir det derfor uakseptabelt å straffe landets borgere basert på et bestandsmålparameter.

Etter vår mening er det ut fra *likhetsprinsippet* i et demokratisk samfunn alvorlig å utsette befolkningen for forskjellig strafferettslig behandling avhengig av hvor i landet vedkommende bor.

Skulle likevel Stortinget likevel akseptere Miljøverndepartementets forslag er det også til å påpeke følgende:

Gitt at en person blir tiltalt under henvisning til at forvaltningens offentlige bestandsmål er tilfredsstillt, d.v.s. at nødverge ikke kan påberopes. Gitt så at en dyktig forsvarer beviser at reel bestand er langt høyere enn forvaltningens bestandsmål. Det vil selvsagt bære helt galt av sted hvis domstolene avviser påberopelse av nødverge fordi offentlig (feilaktig) bestandsmål ikke er tilfredsstillt. Det offentlige vil temmelig opplagt komme i konflikt med vanlige borgeres rettsoppfatning/rettsfølelse.

Nødverge ved angrep på hund.

Miljøverndepartementet vil ikke at nødverge skal kunne påberopes ved rovdyrangrep på hund. Litt retorisk kan man selvsagt spørre hva hunden har gjort for noe galt siden den ikke kan beskyttes.

Vi gjør oppmerksom på at Sverige har nødverge ved angrep på hund. Erfaringsstallene viser at det er en forvinnende liten del av rovdyravlaving som skjer i forbindelse med nødverge for hund. Hvorfor skal man da i Norge unnta hunder fra nødvergebestemmelsen? Hva skiller Norge fra Sverige? Dette bør Miljøverndepartementet avkreves en dokumentert forklaring på.

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk
Tlf. 975 95 119

postboks 40, 7701 STEINKJER
e-post:aksjonen@rovdyr.org

internett: v

Forslag om evaluering av rovdyrpolitikken nedstemt i Stortinget

Bakgrunnen var et Dokument 8-forslag fra Høyres stortingsrepresentanter Gunnar Gundersen, Elisabeth Aspaker, Martin Engeset, Peter S. Gitmark, Kari Lise Holmberg og Ivar Kristiansen, om evaluering av rovviltforliket.

Forslagsstillerne ønsket med dette å få til bedre samsvar mellom storsamfunnets, lokalsamfunns og enkeltindividens interesser. Konkret ønsket de at Regjeringen i løpet av våren 2009 fremmet en sak med forslag om tiltak

for å løse de store utfordringene som befolkningen i rovdyrrområdene har å stri med.

De krevde blant annet at en evaluering må ta utgangspunkt i aksept og anerkjennelse av at å leve med rovdyr tett innpå seg, medfører en belastning ved at livskvalitet og rettigheter går tapt. Videre at slike tap må erstattes fullt ut og at mennesker må ha rett til å forsvare seg selv og sin eiendom inklusive hunder.

Forslaget inneholdt også sterk kritikk av sonepolitikken som av forslagsstillerne betraktes som en reservatpolitikk.

Høyre fikk kun med seg FRP i kravet om en evaluering av rovviltforliket. Men bare FRP mente at en slik evaluering også skulle vurdere bestandsmålene.

Regjeringspartiene avviste forslaget med rovdyrpolitikken ligger fast med henvisning til

Verre er det likevel at Miljøverndepartementet uten noen vitenskapelig forankring påstår at dersom man tillater nødverge ved angrep på hund vil hundeeiere fristes til å bruke sine hunder som åte. Påstanden blir ikke en gang forsøkt forankret i vitenskapelige fakta. Det er ren synsing fra de som har ført forslaget i pennen og selvsagt også meget fornærmende overfor Norges hundeeiere. Det *mest kritikkverdige* er likevel følgende:

Storingsrepresentantene er selvsagt helt avhengig av de premisser de får fra departementene. Det ligger i sakens natur at representantene må legge til grunn at departementet har vitenskapelig/statistiske belegg for påstander om fakta. Det ligger da i kortene at dersom ikke Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk hadde påpekt den grunnløse påstanden om at hundeeiere vil bruke sine hunder til åte, ville mange storingsrepresentanter lagt den til grunn som virkelighet i sine vurderinger og derfor trukket konklusjoner på basis av feil fakta fra premisseleverandør.

I neste runde ville domstolene ved bruk av lovforarbeidene gjøre det samme. Domstolene vil normalt legge faktapåstander i lovforarbeidene til grunn og ikke etterspørre holdbarheten. Vi har altså foran oss et tilfelle hvor utøvende makt både fører lovgivende og dømmende makt bak lyset. Ut fra vanlige prinsipper vedrørende statsforfatning er dette svært alvorlig. Hvordan Høyesterett vil se på dette gjenstår selvsagt å se, men det vil ikke være veldig overraskende dersom reaksjonen – med rette – blir skarp.

Konklusjon.

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk anmoder både statsråder og storingsrepresentanter virkelig å tenke gjennom hva vi ovenfor har påpekt. Vi ser det slik at Miljøverndepartementets forslag vil øke konfliktnivået rundt rovviltsspørsmålene. Vi stiller også spørsmålet om ikke departementets forslag reiser både konstitusjonelle problemstillinger og muligens problemer i forhold til EMK, se for eksempel artikkel 6. Antagelig bør forslaget sendes tilbake til departementet med krav om holdbar vitenskapelig dokumentasjon for påstanden om at hunder av eierne vil bli brukt som åte samt at de rettslige spørsmål rundt nødverge blir analysert av lovavdelingen i Justisdepartementet.

Med vennlig hilsen
Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk

Nils Solberg /s/, styreleder
tlf. 90175120

Torvald H. Brinch /s/, styremedlem
tlf. 95048909

Åsmund Ystad /s/, daglig leder
tlf. 975 95 119

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk
Tlf. 975 95 119

postboks 40, 7701 STEINKJER
e-post: aksjonen@rovdyr.org

internett: www.rovdyr.org

Ketil Skogen, samfunnsforsker ved NINA, mener at konfliktdeмпing med et ensidig landbruksfokus kan gjøre vondt verre.

FOTO: ÅSMUND YSTAD

Rovdyrgjelder skaper nye konflikter

Samfunnsforsker Ketil Skogen ved Norsk institutt for naturforskning mener jakt er bedre enn rovdryrgjelder for å dempe konflikter i rovdryrområder.

Større rovdryrsoner og mer jakt på rovdryr var budskapet til Skogen da han holdt foredrag om rovdryrkonflikten på et åpent rovdryrseminar i regi av Naturvernforbundet på Hamar i november.

Skogen sier selv at han ikke er i posisjon til å bedømme effekten av rovdryrgjeldene, men mener at gjerdene bringer nye konflikter til overflaten. Blant annet er det et problem at store rovdryrsikre gjelder i utmarka krenker allemannsretten.

Fordraget hadde tittelen «Konflikter i områder uten sau i utmark? Kan konfliktdeмпing med et landbruksfokus gjøre vondt verre?»

Ketil Skogen har gjennom flere år forsket på samfunnsmessige sider av rovdryrkonflikten og erfart at ensidige tiltak for å komme landbruksinteressene i møte kan gjøre vondt verre.

Forskningen konkluderer bl.a med at ressurser bør settes inn på å utvikle ordninger som kommer andre grupper i møte. Det betyr blant annet at strategien med streng sonering av rovdryr (laget av hensyn til landbruket) må revurderes, og at jakt (i motsetning til skadefelling) må bli et viktig forvaltningsverktøy.

Kilde: Østlendingen/NINA

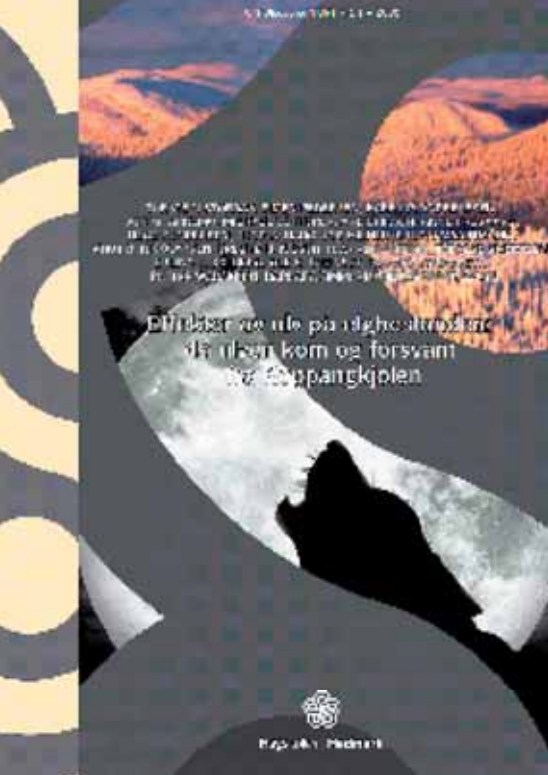
rovviltforliket og Soria Moria, og at Regjeringen kun vil vurdere enkeltsaker underveis.

KILDE: STORTINGET

Storingsrepresentant Gunnar Gundersen fra Hedmark Høyre var blant de som krevde en snarlig evaluering av norsk rovdryrpolitikk.

FOTO: HØYRE

Rapport fra Høgskolen i Hedmark:
Effekter av ulv på elgbestanden

Ulven spiser for millioner

- Staten bør betale for ulven! Da endres holdningene, mener forskere.

I 1996 slo et ulvepar seg ned i de viltrike skogområdene på Koppangkjølen, mellom Stor-Elvdal og Rendalen kommuner. Tre år senere telte flokken 11 dyr. I åtte år gjorde ulvefamilien store innhogg i elgstammen i området.

En rekke forskere ved Høgskolen i Hedmark har laget en grundig rapport som forteller hva ulveflokken har kostet lokalsamfunn og grunneiere.

I de verste årene tok ulven 160 elger i året. Det er mer enn det som ble skutt under elgjakten. Vinteren 2005/2006 ble det siste ulveparet skutt under lisensjakten.

Forskerne mener at tapte inntekter fra jakt og hytteutleie har kostet rettighetseiere rundt to millioner kroner i året. Storsamfunnets ønsket å ha ulv på Koppangkjølen. Men det var lokalsamfunnet som fikk kostnadene og som har tapt 16 millioner kroner på åtte år med ulv.

Rapporten, som er et samarbeid mellom forskere og grunneiere, rovdyrtilhengere og motstandere har én klar konklusjon: Staten bør betale det det koster å ha ulv.

KILDE: ØSTLENDINGEN/ HØGSKOLEN I HEDMARK

Miljøverndepartementet utfordres på bestandsregistrering

Uttalelse fra Kontaktutvalget for rovviltforvaltning

Bestandsregistrering

Bestandsregistrering av ulv og gaupe er basert på sporing på snø. I snøfattige regioner er det ikke mulig å gjennomføre registreringer som oppfyller kravene til godkjent bestandsregistrering. Mangelfull bestandsregistrering gjør at rovviltmyndighetene mangler data for å måle om Stortingets vedtatte bestandsmål for rovvilt er oppfylt. Dette fører til mistillit mellom lokalbefolkningen og rovviltmyndighetene og begrenser rovviltmyndighetenes handlingsrom for å utøve en aktiv forvaltning. Kontaktutvalget ber Miljøverndepartementet vurdere nye eller alternative metoder for å anslå bestandsstørrelsen i snøfattige regioner, slik at rovviltbestandene i disse områdene kan forvaltes på linje med andre rovviltregioner. Kontaktutvalget understreker betydningen av lokal medvirkning i bestandsregistreringene for å øke tilliten til bestandsestimatene og faktagrunnlaget.

DNA analyser som gjennomføres på ekskrementer og hårprøver fra bjørn i

Norge måler på andre genmarkører enn det som gjøres i Sverige. Dette gjør at det ikke er mulig å sammenholde registreringer av bjørn som oppholder seg på begge sider av grensen. Kontaktutvalget ber Miljøverndepartementet om at metoden for DNA analyser for bjørn harmoniseres med Sverige.

Kontaktutvalget registrerer at rovviltmyndighetene i dag mangler metoder for å måle om Stortingets bestandsmål om antall årlige ynglinger av bjørn er oppfylt. DNA-analyser av ekskrementer og hårprøver, som i dag er den viktigste metoden, måler kun antall individer og kjønn. Kontaktutvalget ber Miljøverndepartementet vurdere alternative metoder for å måle oppnåelse av bestandstallet for bjørn. Dersom dette ikke er realistisk, ber vi Miljøverndepartementet om å foreslå en ny definisjon av bestandsmålet for bjørn, som passer til eksisterende bestandsregistreringsmetoder.

Kontaktutvalget er Regjeringens rådgivende utvalg for rovdyrspørsmål

Politiet i Elverum somler fortsatt fortsatt med nødvergesak

19 måneders etterforskning ikke nok

Politiet i Elverum har enda ikke avsluttet etterforskningen etter fellingen av en ulv som angrep sau hos Eli Dørum og Kåre Kleiva i Elverum 25. mai 2007. Senest våren 2008 var alle parter innkalt til nye avhør. På tross av over 19 måneders etterforskning har påtalemyndighetene enda ikke bestemt om det skal tas ut tiltale eller om saken skal henlegges. Siste nytt fra saken er at politiet skal ha bedt om ny og utvidet obduksjon av ulven.

Denne ulven ble felt under angrep på sau i Elverum 25. mai i fjor. Politiet har enda ikke bestemt om det var en felling i nødverge eller om det skal tas ut tiltale mot skytteren.

FOTO: TRINE M. LØKEN

Vargpingla

En svensk nyvinning som er mer egnet som salgsobjekt enn til å skremme ulv.

AKSEL G. SKJERVHEIM

Så vidt jeg kan huske, ble den oppsiktsvekkende og sensasjonelle oppdagelsen av "vargpinglan" ofentliggjort første gangen for noen år siden av et svensk jaktblad i en jaktreportasje fra Russland. Journalisten hadde merket seg at de russiske jegerne hengte bjelle rundt halsen på sine jakthunder. Journalister er jo også bare mennesker og denne utfordret tydeligvis ikke hverken skjebne, spalteplass eller lommebok med å spørre for mye. Den etterlengtede nyheten, fikk bred presentasjon i vedkommende jaktblad. Ulveforkjemperne trykket nyheten til sitt bryst som en enkel og billig løsning på konfliktproblematikken jakthund/ulv.

Salg produksjon og salg fra Grimsö viltskadecenter

Det tok tid, faktisk noen år, før det jagende hundefolket bet på kroken, men i 2007 tok det av. Det er viltskadecenter på Grimsö, som produserer og selger "vargpinglor" for jakthunder. Vargpinglan er laget av messing og cirka tre centimeter i radius. Prisen er 100 SEK og den fikk god respons blandt svenske lydihøre hundeeiere. I august 2007 før jaktstart med hund kunne man lese gladnyheten om at 1600 bjeller var delt ut i ulvenære områder, med det resultat at ingen hund, så langt var ulvedrept i ulvenære områder. "Vargpinglan" ble offentlig suksesserklært.

Det reklameres bl. a. med en russisk ulveforsker, som har testet ulvebjelle

sammen med en rekke jegere i 10 år, med meget godt resultat. Senere, etter at enkeltresultater har vist at ulven ingenlunde ser de små messingbjellene problematisk for menyen, er det kommet frem, at det også finnes andre forsøk i Russland, som ikke har falt like lovende ut. De russiske bjellene ser også anderledes ut og er innelukkede, og identiske med våre gammeldagse "dombjeller" for at de ikke skal tette seg med snø.

Hvordan er egentlig de reelle forhold i Russland?

Jeg har personlig foretatt flere lange reiser i ulike deler av Russland, siden 2004 for å studere Russisk jaktkultur, jakthundraser og jaktprøver. Første gang jeg ble vitne til fenomenet med den såkaldte "vargpinglan", var i 2004, utenfor Novgorod (den gamle vikingbyen Holmgard)

Her slapp man 3 gonchayaer (den egentlige russiske støver) i grålysningen. Alle med bjelle rundt halsen. Min følgesvenn Vasiljev forklarte meg at det ikke var slik at ulvene var redde for lyden av bjeller. Derimot angriper ulven aldri hund med slik rundt halsen rett bakfra men kommer inn fra siden. Fordi både våre gonchayaer bruker øynene også når de jager, får de øye på ulven når den angriper, og ingen ulv, klarer å ta igjen en gonchaya som ikke selv vil. Derfor går det som regel bra. Det hender at blir det drept jakthunder av ulv her også, når mange angriper samtidig, men våre

jakthunder er avlet i ulveland gjennom hundreder av år og kan normalt takle slike situasjoner. Det er riktig at slike ulvebjeller er vanlige i hele det gamle Sovjet, men forutsetningene for å ha nytte av slike, er desverre ikke overførbare til våre forhold av flere grunner.

Grunnen til at "vargpinglan" ikke virker i Skandinavia ligger i de russiske jakthundenes gener.

Våre skandinaviske støvere og andre drivende varianter av typen ulwewobler, er i utgangspunktet helt markfikserte under jakt, og enser ikke angripende ulv før de sitter sakset i ulvekjeften. Desuten har de en fysikk, som ikke gir dem forutsetning for å unslippe under noen omstendigheter allikevel. Alle andre typer jakthunder som benyttes her, mangler både fartspotensialet og årvåkenheten. En annen faktor, som også kan være av avgjørende betydning, er at de russiske ulvene blir utsatt for intens jakt og netopp derfor fortsatt har villdyrenes sunne innstinkter og atferdsmønster inntakt.

Jeg Jeg lar meg stadig sjeldnere overraske over moderne forskeres manglende bakkekontakt. Sannsynligvis vil vargpinglakampanjen være en gavepakke til den skandinaviske ulvebestanden. Russerne derimot, kan trygt fortsette å jakte med bjeller på sine jakthunder, som de har gjort i hundrevis av år.

Finskstøver drept og spist av ulv i Rendalen

FOTO: TORE RENBERG

Nye ulvedrepte hunder

Denne høsten har ulven drept en rekke hunder både i Norge og Sverige. Lørdag 29. november ble en finskstøver tilhørende Knut Svendsen drept av ulven 2 kilometer øst for Åkrestrømmen i Rendalen. Skadene på hunden vitnet om et klassisk ulveangrep, med bitemerker både i hode og hals.

Dette skjedde bare få uker etter at en fuglehund ble tatt av ulven i samme området. I Østfold har ulven tatt flere hunder i Haldenområdet i høst.

KILDE: ØSTLENDINGEN

Her ser man hodet (til venstre) er revet av, og ligger klart til å frakte med seg. Noen bilder senere er det borte

Jerven ekspederer kadaver på 1-2-3

I slutten av juli ble en sau i vår besetning i Lierne drept av bjørn. Ved hjelp av flere viltkameraer fikk vi dokumentert at jerven overtok og fjernet kadaveret raskt og effektivt i samarbeid med kongeørn og korp.

TEKST OG FOTO:
ARNE OTTO SANDMO, LIERNE

Ved kadaveret jeg fant den 29.07.2008 satte jeg opp to viltkameraer for å fange opp det som eventuelt ville komme tilbake på kadaveret.

Bjørnen (som drepte sauene) kom ikke tilbake, sannsynligvis på grunn av at den traff meg og vokterhunden natta etter at den drepte sauene, samt at det var meget varmt i været disse dagene. Dette gjør ofte at bjørnen blir liggende i ro på et kjørligere sted nedenfor skogsgrensa. Det var nok ikke uten grunn at bjørnen hadde dratt med seg sauene ut på snøflekken heller.

To kongeørner, som var ved kadaveret da jeg fant det kom heller ikke tilbake, men korpen fortsatte å være der i massevis. En jerv dukket også opp ved kadaveret og den var der flere dager.

Kameraet var innstilt på enkeltbilde og 2 minutters delay for at korpen ikke skulle fylle opp minnekortet i løpet av kort tid. Jeg fikk høre fra SNO at det hadde vært jervehi i sørdelen av Kjørskardet (vest for Østre Brandsfjell) i vår, og at de hadde funnet mange beinrester av sau ved hiet.

Beinrestene var nok fra fjorårssesongen da både jerven og bjørnen var aktiv inne i Kjørskardet mens sauene gikk der på høstparten. Jerven benyttet vel sjansen til gjemme unna og lagre det som var av kadaver i fjor høst, både det den tok selv samt det som bjørnen tok.

Det gjorde denne jerven også. Den rev løs hode/nakke på sauene først, og fraktet unna (noe som er nokså vanlig for jerven). Deretter delte den opp resten av skrotten, og fraktet bort alt i løpet av to døgn. Da jeg kom opp for å sjekke kameraet var det kun vominnholdet og en fot/bein som lå igjen på stedet. Foten lå litt på siden og jeg flyttet den fremfor kameraet før jeg dro videre. Da jeg kom dit neste gang var også den siste lille beinresten forsvunnet og flere jervebilder lå og ventet på minnekortet.

Dette sier litt om hvor raskt man må finne et kadaver for å kunne få det registrert og dokumentert. Finner man ikke et

kadaver innen 2 døgn er det stor sjanse for at det aller meste er borte før man finner det. Særlig når man har jerven i området (med god hjelp av 15-20 korp samt 2 kongeørner.) Jeg har tidligere sett at kun korpen har spist opp et helt kadaver av voksen sau i løpet av fem døgn. Disse bildene viser at jerven deler opp og gjemmer unna en hel voksen sau, som bjørnen har tatt, i løpet av to døgn. Så kan man tenke seg hvor raskt den vil gjemme unna f.eks. et lam som den tar selv. Dette gjør det meget vanskelig å finne mye av det som blir tatt i løpet av en sesong.

Totalt ble det tatt 273 bilder på stedet, og ca. 50 av disse var bilder av jerven. Selv om vi ikke har funnet jervedrept sau i år er det nok ikke usannsynlig at også den kan ha vært frampå og tatt sau. Vi har i alle fall god dokumentasjon på at vi har hatt den i området i sommer.

Mer informasjon om gjeting, vokterhund og viltkamera:
<http://gjeting.viltkamera.no>

En ung kongeørn i flukt fra kadaveret.

På det meste var det bortimot 15-20 korp (ravn) på kadaveret

Ser ut til å være kun vominnhold igjen, men jerven er nok ute etter det siste som er igjen av tarmen og andre smårester.

Folkeaksjonens ledelse og politikk:

Landsstyrets medlemmer:

Nils Solberg, Halden
Landstyrets leder

Fredliveien 6,
1792 TISTEDAL
Tlf. 901 75 120

e-post: nilsolberg@solbergreiser.no

Laila Hoff, Hattfjelldal.
Bonde, lærer og daglig leder
Tlf. 920 51 459

Sara Kveli, Lierne
Fylkespolitiker
Tlf. 917 90 265

Torvald H. Brinch, Oslo.
Advokat
Tlf. 950 48 909

Eli Bjorvatten, Vegårshei
Seksjonsleder
Tlf. 907 50 423

1. vara: Jan Søgård, Grue
2. vara: Håkon Furuhovde, Follidal
3. vara: Ola Arne Aune, Oppdal

Ansatte:

Åsmund Ystad: Daglig leder
Tlf. 975 95 119 • aksjonen@rovdyr.org

Lars Erik Brattås: Webmaster

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk

er en landsomfattende partipolitisk nøytral organisasjon med formål å endre dagens rovdyrpolitikk. Økende bestander av store rovdyr gir ikke bare konflikt mellom nærings og verneinteresser. Det handler om mange folks livskvalitet i hverdagen.

Skogen og utmarka er viktig for vår livskvalitet. Dagens rovdyrpolitikk truer mye av det som gjør det meningsfullt å bo i Distrikts-Norge.

Jegere og utmarksbrukere er kulturbærere. Vår fantastiske natur med et rikt biologisk mangfold er et resultat av flere tusen år med allsidig utmarksbruk. Dette er faktisk grunnlaget for vår opprinnelige eksistens og bosetting i Norge.

Det er kunnskapsløst og historieløst hvis disse rike tradisjonene skal vike for urbane myter om at Norge består av urørt villmark.

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk er en viktig stemme i rovdyrdebatten. Med kunnskap, ansvarlighet og engasjement bidrar vi til økt kompetanse som skal gi grunnlag for en ny politikk med aktiv forvaltning i stedet for strengt vern av rovdyr i Norge.

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk sier:

- Ja til lokal forvaltning
- Ja til effektivt uttak av skadedyr
- Nei til kjerneområder og rovdyrsoner
- Nei til fast ulvestamme i Norge

Medlemskontingent er kr 200,-
pr hovedmedlem i 2009.

Øvrige familiemedlemmer betaler
kr. 100 pr. person. Ungdom under
25 år betaler også kr. 100 pr. person.

Verv medlemmer og få Folkeaksjonens t-skjorte eller ulveglass

Nye betaler nå for 2009, og ungdom under 25 år betaler kr. 100

Verv 3 medlemmer og få gratis T-skjorte. Skjorte kan også kjøpes for kr. 100 pr. stk +frakt.

Verv 6 medlemmer og få ulveglass med www.rovdyr.org

Medlemskontingent kr 200 pr. hovedmedlem. Øvrige familiemedlemmer kr 100 pr. person. Ungdom under 25 år betaler kun kr. 100 pr. person. (skriv fødselsdato)

Jeg melder meg herved inn som medlem i Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk.

Navn:.....

Adresse:.....

Postnr./Sted:.....

Navn:.....

Adresse:.....

Postnr./Sted:.....

Navn:.....

Adresse:.....

Postnr./Sted:.....

Navn:.....

Adresse:.....

Postnr./Sted:.....

Navn:.....

Adresse:.....

Postnr./Sted:.....

Navn:.....

Adresse:.....

Postnr./Sted:.....

Jeg har vervet..... nye medlemmer og ønsker t-skjorte i str.....

Jeg bestiller herved ..... stk t-skjorter i str.....á kr 100,- pr. stk eks. porto og omk.

Navn:.....

Adresse:..... Dato: .....

Postnr./Sted:..... Telefon:.....

Innmeldingsskjema sendes:

Folkeaksjonen
ny rovdyrpolitikk,
Pb. 40, 7701 Steinkjer

aksjonen@rovdyr.org
Telefon: 975 95 119
Telefax: 74 12 65 01
Bankkonto: 4464.09.33434

Bestillingsskjema:

Her kan våre medlemmer bestille varer med Folkeaksjonens logo

Liten trekopp

Jeg bestiller ____ stk liten trekopp a kr. 250,-

Trekopp

Jeg bestiller ____ stk trekopp a kr. 275,-

Lommelykt

Jeg bestiller ____ stk lommelykt a kr. 75,-

Lommebok

Jeg bestiller ____ stk liten lommebok a kr. 275,-

Drammeglass

Jeg bestiller ____ stk 2-pack glass til kr. 100,- pr. pack

Jeg bestiller ____ stk 6-pack glass til kr. 275,- pr. pack

Jeg bestiller herved de varer og det antall som jeg har markert på bestillingsskjema.
Frakt og omkostninger på kr. 30 pr. sending kommer i tillegg.

Navn:.....

Adresse:..... Dato: .....

Postnr./Sted:..... Telefon:..... E-post:.....

Bestillingsskjema sendes:

Folkeaksjonen
ny rovdyrpolitikk,
Pb. 40, 7701 Steinkjer

aksjonen@rovdyr.org
Telefon: 975 95 119
Telefax: 74 12 65 01
Bankkonto: 4464.09.33434

Moro med ulv

AV ANDREAS SKARTVEIT,
TIDLEGARE FORLAGSMANN
OG NRK-DIREKTØR

Det kan vere mykje moro med ein ulv, for ikkje å seie fleire ulvar. For eit par år sidan var det gitt fellingsløyve til nokre ulvar oppe i dalom. Det var eit forferdelig styr, med ulvar, bønder, jegarar, politi, demonstrantar, leirliv, TV-fotografar og Oslo-journalistar. Dei heldt på i dagevis. Som dei seier i Hardanger: Så moro har vi ikkje hatt det sidan besta brekte armen.

No er det ein ulv som lagar moro i Sverige. Dei har, som vi, ei veksande ulvestamme som ikkje alle er like glade i. Denne ulven har forvirra seg ned i Stockholm län, i hovudstaden med næraste omland. Dette er nytt. Ingen kan minnst nokon gong å ha sett ein ulv på dei kantar. Han har, som ein norrøn viking, lagt under seg nytt land. Og om ulven ikkje akkurat spaserer i Frognerparken eller tilsvarande, så vandrar han rundt i det som tilsvarar Skedsmo eller Drøbak, slik våre ulvar også gjer. Der forsyner han seg av saueflokkane som finst der. Han forsmår ikkje ei lita bikkje heller. Bøndene likar ikkje det. Ikkje hundeeigarane heller. Etter strid og press gir styresmaktene fellingsløyve. Beistet skal skytast. Sauene og hundane skal få gå i fred. Men dei har ikkje ulvejegarar i Stockholm län, ingen der har nokon gong jakta ulv, av gode grunnar. Så lagar dei kurs, ulvegarkurs,

der 20 mann på kveldstid skal læra å ta det treiske dyret.

Men det er ikkje gjort med det. Det bur mange ulvevener i Stockholm län, meir byfolk enn nokon annan stad i Sverige. Og byfolk brukar å like ulv. For at ikkje dei ivrigaste ulvevenene skal gjere livet surt for dei nyutdanna ulvejegarane, knuse vindaugo der dei bur eller ramponere bilane deira, skal ulvejegarane vere anonyme, ukjende for folk og media. Som kommandosoldatar på fiendens grunn skal dei smyge seg fram, utan namn og identitet, med sot i ansiktet, for å eliminere den farlege fienden. Og helst skal dei koma levande heimatt.

Men det er ikkje gjort med det heller. Det finst mange jegarar i Sverige, også jegarar som har jakta ulv. Dei fleste av dei likar ikkje ulven. Mange av dei er bønder. Og ulven tek både husdyr, storvilt og jakthundar. No har dei protestert mot fellingsløyvet. Det er ikkje av sympati med den einslege ulven som går rundt i Stockholm län og gassar seg med lammelår og hundebryst at dei protesterer. Det er fordi dei svenske jegarane meiner at folket i Stockholm län, også ulvevenene der, no har eit einestående høve til å bli kjende med dette søte dyret som dei er så glade i og veit så lite om. Når dei no endeleg har fått dette kjære og svoltne dyret ruslande rundt skoleborn, husdyr og kjæledyr, ville det vere reint for gale å sende han til dei evige jaktmarkene no når han trivst så godt der han

er. Ulven bør vere velkomen i Stockholm län, meiner dei. Han har det godt der.

Så sit dei og flirer, bønder, samar og jegarar. No er det dei som har det moro. Ulven, ein gammal etablert fiende, er i ferd med å leggje seg ut med venene sine, byfolket i Stockholm län. Å leggje seg ut med bønder er ikkje så farleg. Dei er få og bur spreidd. Å leggje seg ut med byfolk er mykje farlegare. Dei er mange og mektige. Det kan hende at denne modige og kreative ulven har vore ovmodig, at byfolket ikkje kjem til å like han, når dei lærer han å kjenne, slik han kanskje har trudd. Og då kan det slå tilbake på heile ulvefolket, som ei gresk tragedie, der hovmodet alltid får si straff.

Denne svenske ulven, som brått vart kjendis, skulle nok ikkje vore i Stockholm län. Men det visste han ikkje. Ulvar er nok ikkje gode i geografi. Også norske ulvar har fått beskjed om kvar dei kan vere, av Stortinget. Eg er ikkje trygg på at dei har forstått det. Vi kan ikkje kjenne oss trygge for at vi ikkje ein dag må sende anonyme og nyutdanna ulvejegarar inn i Nordmarka på jakt etter ein ulv som vil leggje nytt land under seg og sine. Slikt vil vi ikkje ha i Nordmarka, vi som bur her.

Sjølv har eg tenkt å bli med. Om eg slepp inn på jegarkurset.

Helt Konge! Svenskekongen for ulvejakt

Kong Carl XVI Gustav skaffet seg mange nye tilhengere da han gikk ut i media med råd om snarlig ulvejakt i Sverige. Dette skjedde under et møte med pressen under svenskekongens årlige elgjakt, i år i Dalarna.

På et spørsmål om hva kongen mener om ulven i området tok Carl Gustav et klart standpunkt for snarlig jakt på ulven i Sverige. Han forklarte sitt syn med bekymringen for eksplosiv vekst i stammen hvis man ikke regulerte den glupske ulven.

Carl XVI Gustav for ulvejakt

FOTO: SCANPIX

Svenskekongen er også president i rådet for WWF i Sverige. Dagen etter uttalelsene deltok han på råds-møte i WWF Sverige. Svenske ulvevenner var opprørt og ledelsen i WWF hadde på forhånd sagt at Kongen var helt i utakt med WWFs syn på ulvejakt.

Men etter møtet meldte det svenske hoffet at Carl XVI Gustaf i stedet for å gå tilbake sine uttalelser oppfordret til fortsatt diskusjon om forvaltning av ulv i Sverige.

Kontaktinformasjon for Folkeaksjonens lokallag

Akershus	Kåre Holmen, Aurskog	tlf. 63 86 42 08
Østfold	Nils Solberg, Halden	tlf. 901 75 120
Vestfold	Helge Røsholt, Steinsholt	tlf. 33 12 95 17
Telemark	Trond Kvernstuen, Nordagutu	tlf. 959 47 635
Hallingdal	Sigurd Sveinhaus, Ål	tlf. 977 69 514
Glåmdalen	Jan Søgård, Namnå	tlf. 62 94 75 53
Trysil	Ola Sjøli, Trysil	tlf. 62 45 75 27
Åmot og Elverum	Vidar Helgesen, Rena	tlf. 91 74 67 96
Rendalen og Stor-Elvdal	Roy Tovsrud, Hanestad	tlf. 62 46 92 28
Nord-Østerdal	Ola Tronsmoen, Alvdal	tlf. 62 48 96 36
Lillehammer	Ottar Moe, Øyer	tlf. 61 27 81 26
Gausdal	John Birger Skansen, Østre Gausdal	tlf. 416 44 713
Nordre Land	Håkon Bratrud, Dokka	tlf. 951 57 970
Valdres	Arne Myrvang, Rogne	tlf. 61 34 04 63
Skjåk	Else Mona Bjørnstad, Skjåk	tlf. 915 39 565
Lesja	Sigurd Avdem, Lesja	tlf. 61 24 32 84
Oppdal og Rennebu	Stein M. Lauritzen, Oppdal	tlf. 72 42 41 27
Nord-Trøndelag	Magne Rønning, Overhalla	tlf. 74 28 51 20
Nordland	Kontaktperson Laila Hoff, Hattfjellidal	tlf. 920 51 459

KULTURLANDSKAPET – NORGES SJEL?

– Nå kan du se filmen på DVD!

En god film kan ikke nytes for ofte. Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk tilbyr våre lesere en DVD med reiseguru Jens A. Riisnæs og produsenten Egil Lund, om norsk natur, kultur og landskap. DVD-en er en kopi av en av filmen «Kulturlandskapet – Norges sjel?», som ble sendt på NRK1 - Ut i naturen - 8. april i år.

Filmen gir et annerledes blikk på norsk natur og landskap som tidligere har vært alt for lite fram i media og i naturverdebatten.

Norske myndigheter har langt viktigere naturvernoppgaver enn å ta vare på russisk ulv og overlate utmarka til rovdirene. Utenlandske turister er heller ikke interessert i Norge som uberørt natur. Turistene vil se berørt natur, det er som fasinere og det er det som er Norge, sier Jens A. Riisnæs i filmen.

Filmen tar oss med på reise omkring i landet og formidler kunnskap og argumenter for at det som virkelig er verneverdig i norsk natur er det som faktisk har skapt landet, nemlig samspillet mellom natur, utmarksbruk, landbruk og beitedyr.

Vi kan sende deg en DVD-kopi for kr. 125 pr. stk. inkl porto.

Bestill til Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk, Postboks 40, 7701 Steinkjer, eller send bestilling pr. e-post til: aksjonen@rovdyr.org eller ring og bestill på tlf. 975 95 119.

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk er en landsomfattende partipolitisk nøytral organisasjon som har til formål å endre dagens rovdyrpolitikk med følgende hovedkrav:

• Forvaltningsmodellen med kjerneområder og soner må bort

Kjerneområder og soner for rovdyr er en kunstig geografisk inndeling som gir en urimelig belastning for enkeltpersoner og lokalsamfunn i rovdyrområdene. Rovdyrbestandenes levedyktighet må vurderes over større områder også gjennom samarbeid med naboland. Bestandene må balanseres mot en aktiv bruk av utmarksressursene.

• Lokal forvaltning

Rovdyrforvaltningen må underlegges lokal folkevalgt styring og kontroll. Dette er en grunnleggende forutsetning for en vellykket rovdyrpolitikk. Forvaltningen må skje i samsvar med lovverk og internasjonale avtaler som forplikter Norge til å ta hensyn til lokalbefolkningens og urbefolkningens nærings- og kulturtradisjoner.

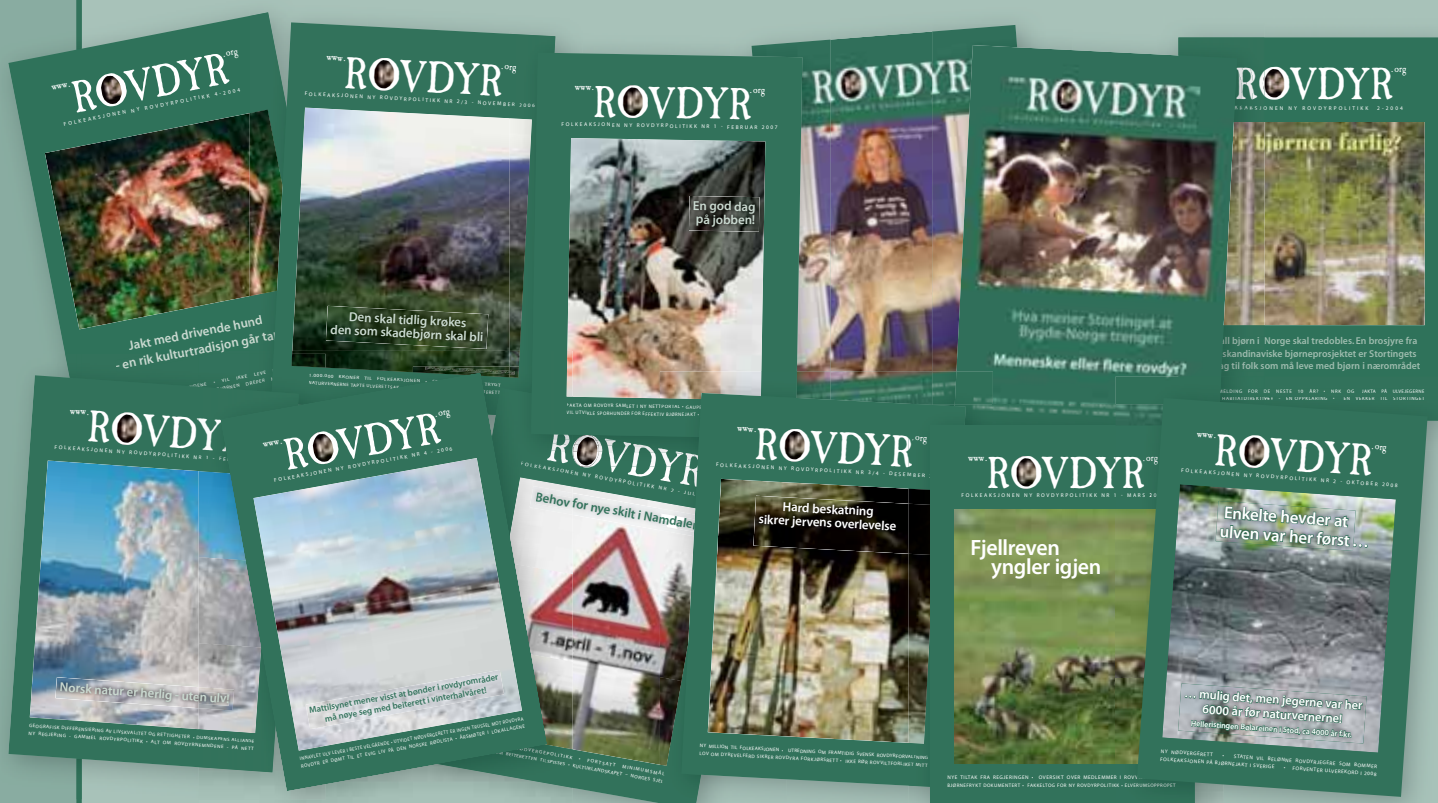
• Effektivt uttak av skadedyr

Uttak av rovdyr som gjør skade, viser unormal adferd, eller skaper truende situasjoner må skje raskt og effektivt. Lovverk og forvaltning må tilpasses allmenne verdioppfatninger om dyrevern, ressursforvaltning og respekt for enkeltmennesket. Nødvergeretten må kunne brukes for å forhindre skade.

• Nei til fast ulvestamme i Norge

Ulven i Skandinavia tilhører den russiske ulvestammen og er ingen truet art. En ulvestamme gir store negative konsekvenser for allsidig bruk av utmarksressursene og i neste omgang bosetting og næringsliv. Folk føler frykt for ulven der den etablerer seg. Ulven kan i spesielle situasjoner være direkte farlig for mennesker.

Du kan daglig følge vårt arbeid på Folkeaksjonens nettside www.rovdyr.org
Som medlem får du i tillegg jevnlig medlemsblad tilsendt i posten.

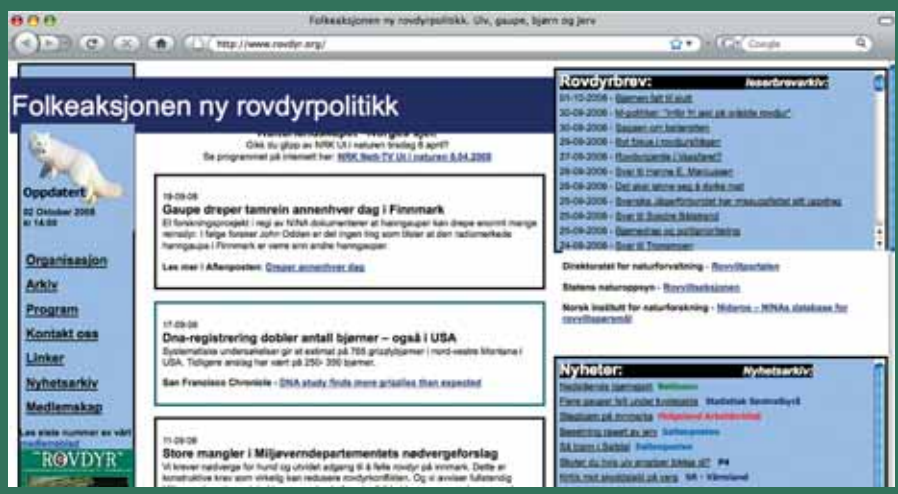

Returadresse:
 Folkeaksjonen, Pb. 40, 7701 Steinkjer

www.rovdyr.org

gir deg alt om rovdyr – hver dag

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk leverer også daglig nyheter til www.rovviltportalen.no, Direktoratet for naturforvaltnings nye portal for norsk rovdyrforvaltning. Nye medlemmer kan selvsagt melde seg inn via www.rovdyr.org, og her kan du også bestille Folkeaksjonens T-skjorte «Norsk natur er herlig – uten ulv» for kroner 100 pr. stk + frakt. Du kan også bruke bestillingskupongen inne i dette bladet.

www.rovdyr.org leverer også mediasklipp på Rovviltportalen.no

Folkeaksjonen ønsker å synliggjøre folks motstand mot en ødeleggende rovdyrpolitikk. En bred folkelig støtte er en forutsetning for å kunne forhindre dagens feilslåtte forvaltning av norsk utmark.

Medlemskontingent for 2009 er kr. 200 for hovedmedlemmer, kr. 100 for øvrige familiemedlemmer og kr. 100 for ungdommer under 25 år. Kontingent kan betales til konto 4464.09.33434

Landsstyret i Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk

Leder	Nils Solberg	Halden	tlf. 901 75 120
Styremedlem	Eli Bjorvatten	Vegårshei	tlf. 907 50 423
	Sara Kvli	Lierne	tlf. 917 90 265
	Torvald M. Brinch	Oslo	tlf. 950 48 909
Vara	Laila Hoff	Hattfjellidal	tlf. 920 51 459
	Jan E. Søgård	Grue	tlf. 62 94 75 53
	Håkon Furuhovde	Folldal	
	Ola Arne Aune	Oppdal	
Daglig leder	Åsmund Ystad	Steinkjer	tlf. 975 95 119